

الگو و نمونه ملت ها

از سال 1901 میلادی کمیته نوبل آغاز به اهدای سالانه جایزه صلح نوبل نمود. در اینجا ما به معرفی برندگان این جایزه در سه دهه اخیر می پردازیم.

نوشته "آندریا هوش" از مجله سیاسی، اقتصادی و زیست محیطی به زبان آلمانی متعلق به گروه فعال "صلح سبز" دفتر يك، دسامبر 2003 تا فوریه 2004
Greenpeace Magazin 1, Dezember 2003 - Februar 2004

مترجم مهندس جواد ولدان
www.Iran-Azad.De
Info@iran-azad.de

سال 2003

خانم شیرین عبادی، مبارز حقوق بشر از ایران

به سان هر فردی دیگری که در ایران بدون توسل به زور خود و اوقات خویش را وقف دموکراسی و کسب حقوق بشر می کند، او نیز یاد گرفته است که با ترس زندگی کند. از دو دهه پیش تا کنون شیرین عبادی برای حقوق زنان و کودکان، بر علیه تبعیضها و نبود آزادیها مبارزه می کند. این حقوقدان بارهاست که تهدید شده، بازجویی شده و به زندان افتاده، اما اجازه نداده است که وی را بترسانند. با اینکه این خانم پنجاه و شش ساله انتظار تشکر نیز نداشته است، اما در دهم دسامبر بعنوان نخستین زن مسلمان به دریافت جایزه صلح نوبل مفتخر می گردد. این خانم وکیل که از شنیدن خبر غافلگیر شده بود با خوشحالی می گوید، وی این جایزه را جایزه ای می داند که به تمامی افرادی که در ایران برای حقوق بشر و دموکراسی مبارزه می کنند اهداء شده است. وی همزمان با صدای بلند به ابراز درخواست آزادی تمامی زندانیان سیاسی می پردازد و در مخالفت با جرائم سنگسار کردن و قطع اعضای بدن سخن می گوید. اما او مخالفت خویش را نیز در مداخله خارجی بیان می کند: "هر ملتی می بایست حق پیدا کردن راه خویش را خود در دست داشته باشد." - بر خلاف او، رهبران بنیادگرای مذهبی حاکم در ایران اهدای غیر منتظره جایزه را به یک بانوی ایرانی، که خود را طرفدار اسلامی می بیند که با حقوق بشر سنخیت دارد، بعنوان یک مداخله نامطلوب در امور داخلی کشور می شناسند.

سال 2002

آقای جیمی کارتر

ریاست جمهور سابق آمریکا (1977-1981) برای حل مسالمت آمیز مشکلات خاورمیانه و آمریکای مرکزی به دریافت جایزه صلح نوبل نائل آمد.

سال 2001

سازمان ملل متحد و دبیر کل آن آقای کوفی انان
سازمان ملل بعنوان مجری و سازمان دهنده صلح و امنیت

سال 2000

آقای کیم دی یونگ

کمیته نوبل ریاست جمهوری کره جنوبی را، برای قدردانی از خدمات و زحمات او در راه حقوق بشر و مذاکرت و گفتگوهای وی با کره شمالی، به دریافت جایزه صلح نوبل مفتخر می گرداند.

سال 1999

پزشکان بدون مرز

برای خدمات انسانی و پیش آهنگ مآبانه آنها در مناطق جنگی و بحران زا

سال 1998

آقایان جان هومه و دیوید تریمله

سیاستمداران ایرلند شمالی برای زحمات خویش در حل مسالمت آمیز مسائل ایرلند شمالی به دریافت این جایزه نائل می آیند.

سال 1997

خانم جودی ویلیامز و اتحاد پیکار جهانی برای ممنوعیت مین های زمینی

سالیان سال بعد از اتمام يك جنگ مین ها عامل نقص عضو و یا کشتار انسانهای بیگناه می گردند. اتحاد برای پیکار بین المللی در نیل به ممنوعیت مین های زمینی ICBL که در سال 1992 تاسیس گردید، محکومیت و دفع این سلاح خبیث را هدف مبارزات و فعالیتهای خویش قرار داد. يك ایده که می بایست در ظرف کمتر از چند سال به واقعیت بپیوندد. عاقبت فشارهای همگام و گره شده از طریق یکهزار از تورها، اتحادیه ها و سازمانهای جهانی که به این منظور و ابتکار تاسیس گردیده بودند اثر کرد: در دسامبر 1997 یکصد و بیست کشور کنونسیون محکومیت مین های زمینی را امضا نمودند. برای این "مثال نمونه و قانع کننده در سیاستهای صلح آمیز مؤثر" این سازمان بین المللی ICBL و خانم جودی ویلیامز هماهنگ کننده آن جایزه صلح نوبل را در این سال دریافت کردند. - با تلاشها و زحمات کنونسیون اوتاوا تا کنون پنجاه میلیون مین منهدم گردیده اند، اما چهار صد میلیون دیگر یا در انبارها هستند و یا در انتظار قربانیان جدید خود در اماکن مختلف زمین پنهان گشته اند. تولید کنندگان بزرگ مین ها یعنی ایالات متحده آمریکا، روسلند و چین تا کنون قرارداد منع اوتاوا را امضا نکرده اند.

سال 1996

آقایان کارلوس فیلیپه سیمنس بلو و خوزه راموس-هورتا

نشانی برای رهائی و خودمختاری خلقهای تحت ستم: هر دوی این اسقف ها با فداکاری و از خود گذشتگی در جستجوی راه حل مسالمت آمیز برای مشکلات تی مور شرقی فعالیت کردند.

سال 1995

آقای ژوزف روت بلات و جنبش پوگواش

دانشمند فیزیک اتمی از بریتانیا که از دهها سال پیش خطرات جنگ هسته ای را هشدار می دهد. او در سال 1957 به تاسیس جنبش پوگواش همت گمارد. هدف این جنبش محکومیت و ممنوعیت سلاحهای اتمی در سراسر جهان است.

سال 1994

آقایان اسحاق رابین، شیمون پرز و یاسر عرفات

با اهدای این جایزه از این سه سیاستمدار اسرائیلی و فلسطینی بخاطر مقاصد و تلاشهایشان در راه صلح خاورمیانه سپاسگزاری گردید.

سال 1993

آقایان فردریک د کلرک و نلسون ماندل

آفریقای جنوبی غلبه بر مشکلات تبعیض نژادی را در این کشور مدیون این دو سیاستمدار می باشد. این دو شالوده انتخابات آزاد و دموکراسی را در آنجا بنا نهادند.

سال 1992

خانم ریگو برتا منچو، مبارز و فعال حقوق بشر در گواتمالا

فقر، تحت فشار و استثمار: در گواتمالا حاکمین اسپانیایی نسب برای سرخپوستان که ساکنین و صاحبان اصلی این کشور هستند، حقوق انسانی قائل نبودند. خانم ریگو برتا منچو در سال 1959 بدنیاً آمد و برای ادامه حیات و فرار از مرگ از هشت سالگی مجبور به کار در مزارع و برداشت قهوه گردید. این دختر که در قبیله سرخپوستان کیچه چشم به جهان گشوده است، پا به مدرسه گذاشت. به هنگامی که خانواده وی در برابر نقض و تجاوز سنگین حقوق انسانی خویش استقامت ورزیدند، پدر، مادر و برادرش را به قتل رساندند. ریگو برتا به پیکار بر علیه فشار و تعدی ادامه داد. در سال 1981 وی مجبور به فرار به مکزیک گردید. در آنجا سرنوشت و زندگینامه خود را برای یک محقق انسان و جامعه شناس تشریح، بازگو و دیکته نمود (انتشار کتاب ریگو برتا منچو - زندگی در گواتمالا به نویسندگی خانم الیزابت بورگوس در سال 1984). این کتاب توجه افکار بین المللی را به اوضاع وخیم این کشور در زیر سلطه حکومت نظامی به خود جلب نمود. خانم ریگو برتا منچو در سال 1992 بعنوان نخستین زن سرخپوست جایزه صلح نوبل را به خود اختصاص داد. این خانم که تا کنون جوانترین برنده این جایزه محسوب می گردد، با مقدار پولی که با اهدای جایزه عاید وی گردید با احداث سازمان خیریه ای به ادامه مبارزات برای نیل به حقوق انسانی سرخپوستان گواتمالا پرداخت.

سال 1991

خانم آونگ سان سو کی

کمیته نوبل با اهدای این جایزه برای شهامت و مبارزات آزادیخواهانه ای، که بدون توسل به زور و توسط این خانم که از میانمار (بورمه) می باشد، انجام گرفت و نیز رهبری اپوزیسیون را در آنجا بعهده دارد، قدردانی نمود.

سال 1990

آقای میخائیل گورباچوف

ریاست جمهوری اتحاد جماهیر شوروی اساس مقدماتی و شالوده آزادی ها و فضای باز سیاسی را برای کشورهای متعلق به اتحاد شوروی و پیمان ورشو بنا نهاد.

سال 1989

آقای دالایی لاما

با این جایزه از تلاش و فعالیتهای مسالمت آمیز رهبر سیاسی مذهبی خلق تبت و بخصوص برای آزادی تبت ارجمند می شود.

سال 1988

کلاه آبی های سازمان ملل

برای خدمات و فعالیتهای صلح آمیز آنها در مناطق جنگی و بحران را

سال 1987

آقای اسکار آریاس سانچز

به ابتکار و طراحی ریاست جمهوری اکوادور طرح صلحی برای آمریکای مرکزی تدارک دیده شد. امضای این طرح به جنگهای پارتیزانی در این ناحیه از جهان خاتمه بخشید.

سال 1986

آقای الی ویزل

او توانست از اردوگاه هولوکاوست، محل تجمع یهودیان و کوره های آدم سوزی در جنگ دوم جهانی و آلمان هیتلری، جان سالم بدر برد. او برای آزادی و آشتی انسانها فعالیت می کند.

آنچه را که او در سراسر زندگی خود محکوم می نمود، خود می بایست در دوران جوانی با پوست و استخوان لمس کند: زور، انزجار، نابودی. وی در سال 1944 با خانواده خود و تمامی یهودیان دیگر دهکده رومانی ساییت دستگیر و به اردوگاهها و کوره های آدم سوزی اوشویویتس منتقل گردید. والدین، پدر بزرگ و مادر بزرگ و جوانترین خواهرش در اینجا به قتل رسیدند. وی بعد از آزادیش به تحصیل در پاریس پرداخت، به آمریکا مهاجرت کرد و در آنجا به نویسندگی روی آورد - در ابتدا بعنوان ژورنالیست و بعد بعنوان نویسنده کتاب. او مخالف به فراموش سپردن جنایات آلمان نازی بود. و او همواره در جستجو و کاوش این پرسش بود که بدخونتی و دیو صفتی از کجا پدیدار می شود - و چگونه می توان به صلح و آشتی دست یافت. اولین کتاب وی بنام "شب"، کتابی که او اوقات خویش در اردوگاههای تجمع یهودیان را در آن به تصویر می کشد، در سال 1958 منتشر گردید که به یک موفقیت جهانی مبدل می گردد. او برای کارها و فعالیتهای نویسندگیش به دریافت جایزه صلح نوبل مفتخر گردید.

سال 1985

اتحاد بين المللي پرشكان براي ممانعت از يك جنگ اتمي
براي كوششهاي جهاني خود در خدمت خلع سلاح و آزادي

سال 1984

آقاي دسموند توتو

وحدت سپاه و سفيد - اين خواسته رهبر شوراي عالي كليساهاي آفريقاي جنوبي است. اين اسقف بعنوان پيش آهنگ و مبارز جدائي و عليه تبعيض نژادها به دريافت جايزه صلح نوبل افتخار مي يابد.

سال 1983

آقاي لخ واله سا

رهبر كارگران لهستان به تاسيس اتحاديه كارگري "زوليدارنوش" اقدام نمود، براي لهستاني آزاد جنگيد، به زندان افتاد و عاقبت به رياست جمهوري برگزيده شد.

سال 1982

خانم آلوا ميردال و آقاي آلفونسو گارسيا روب لس

خانم سياستمدار سوئدي و آقاي ديپلمات مكزيكي براي فعاليتها جهاني خویش در پيشبرد سياست خلع سلاح مفتخر به دريافت اين جايزه مي گردند.

سال 1981

كميسيون عالي پناهندگان سازمان ملل

قريب به هجده ميليون نفر در سراسر جهان در فرار بسر مي برند - جايزه صلح نوبل در اين سال به پاداش فعاليتهاي اين كميسون اختصاص مي يابد.

سال 1980

آقاي آدولفو پرز اسكيويل

مهندس آرشيتكت و مجسمه ساز آرژانتيني براي حقوق بشر و بر عليه ديكتاتوري نظامي ها در كشورش مبارزه مي كند.

سال 1979

موتر تره زا (مادر تره زا)

اين زن كه از راهبه هاي كليساي كاتوليك آلباني بود، با نادیده گرفتن خویش، زندگي خود را صرف فقيرترين گروههاي اجتماعي و بيماران در كلكته مي كند. ابتدا در همين اواخر بود كه از طرف واتيكان و پاپ بعنوان يك "مقدسه" لقب يافت.

سال 1978

آقایان انور سادات و مناخیم بیگین

ریاست جمهوری مصر و نخست وزیر اسرائیل به امضای قرارداد صلح میان دو دولت همت می گمارند.

سال 1977

سازمان عفو بین الملل

این سازمان به اعتراض بر علیه نادیده گرفتن حقوق بشر زندانیان سیاسی و انسانهایی که در سراسر جهان مورد آزار و شکنجه واقع می شوند، می پردازد.

سال 1976

خانم ها مایرید کوریگان و بتی ویلیامز

این دو بانوی ایرلند شمالی برای خاتمه بخشیدن به زور و ترور در سرزمینشان اقدام به احداث گروه صلح زنان در بلفاست می نمایند.

سال 1975

آقای آندره ساخاروف

سازنده بمب اتم به طرفدار حقوق بشر و مخالف نظام مبدل می شود: فیزیکدان اتمی شوروی از خطرات جنگ اتمی هشدار می دهد و برای احقاق حقوق بشر پیکار می کند.

سال 1974

آقایان آیساکو ساتو و شان مک بیرید

نخست وزیر سابق ژاپن و کمیسار سازمان ملل برای خدمات و کوشش های خویش برای صلح و بر علیه سلاحهای هسته ای تقدیر می شوند.

سال 1973

آقایان هنری کیسینجر و له دوک تهو

آتش بس در جنگ ویتنام. با اعلان این تصمیم که کمیته نوبل قصد اهدای جایزه به این دو نفر را دارد، سرتاسر جهان در فریادهای ناباورانه و ترس فرو رفت. اگر چه این دو سیاستمدار در پاریس به انجام گفتگوهای قرارداد آتش بس موفق گردیدند و پس از آن ایالات متحده نیز نیروهای خود را از ویتنام بیرون کشید، اما مبارزات ادامه یافت. تنها در سال 1973 قربانیان جنگ که اکثریت آنها را غیرنظامیان تشکیل می دادند، بر چهل و پنج هزار مشتمل گردید. ریاست گروه مذاکرات ویتکنگ ها، آقای له دوک تهو این جایزه را رد کرد، زیرا که صلح واقعی برقرار نگردیده بود. بر خلاف او هنری کیسینجر خودش را با علاقه به این جایزه مزین نمود و با آن فخر می فروخت. اگر چه این مشاور امنیتی ریاست جمهوری آمریکا نیکسون، بارها در کودتاهای نظامی آمریکای جنوبی دست

داشت و خون بیگناهان این خطه از انگشتان رذل وی می چکید. و گر چه کیسینجر بعنوان آرشیست و معمار جنگ بر علیه کمونیستها در ویتنام، کشور بیطرف همسایه کامبوج را با بمبارانهای مخفیانه به جنگ کشید و در ادامه در آنجا به قتل عام خلقها پرداخت. (چی می گفتیم ما جوانهای با ذوق شیراز: وقتی که آب سر بالا بره، فورباغه هم ابوعطا می خونه. حکایت این خونخواران جهانخوار است که خود می بافند و خود می دوزند و با اهدای جایزه به خود دست مریزاد می گویند. تفسیر در پرانتز از مترجم)

سال 1972

در این سال جایزه صلح نوبل اهداء نگردید
کمیته نوبل هیچیک از کاندیداها را لایق نمی شناسد.

سال 1971

آقای ویلی برانت
صدراعظم آلمان فدرال برای سیاستهای تنش زدائی خویش در ارتباط با مسکو، ورشو و برلین شرقی به دریافت جایزه صلح نوبل در این سال مفتخر می گردد.

سال 1970

آقای نرمان ا. بورلاوگ
دانشمند آمریکائی به کوشش و موفقیت در افزایش راندمان مندهای گوناگون کشت نائل می آید و بدینوسیله در مبارزه با گرسنگی شرکت می جوید.